

Vlaams
Parlement

vergadering **C310**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering en Stedenbeleid

van 7 juli 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de opvolging en aanpak van de teruggekeerde Syriëstrijders – 2144 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Piet De Bruyn aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over een meer genderneutrale overheid – 2528 (2014-2015)	8
VRAAG OM UITLEG van Joris Vandenbroucke aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de opstart van een autodeelproject met het wagenpark van de Vlaamse overheid – 2713 (2014-2015)	11
VRAAG OM UITLEG van Tom Van Grieken aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de problematiek van het waarnemend burgemeestersambt in de faciliteitengemeente Linkebeek – 2722 (2014-2015)	14
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de statutenwijziging bij TMVW/Farys – 2764 (2014-2015)	16

**VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de opvolging en aanpak van de teruggekeerde Syriëstrijders
– 2144 (2014-2015)**

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, voor zover bekend zijn er vanuit België tussen de vierhonderd en vijfhonderd meerderjarige en ook enkele minderjarige moslims naar Syrië en Irak vertrokken om er de zogenaamde jihad te gaan strijden. Die zogenaamde Syriëstrijders komen uit een vijftiental Vlaamse steden, waarvan de meest voorkomende Antwerpen, Vilvoorde, Maaseik en Kortrijk zijn. Van al degenen die vertrokken zijn richting Midden-Oosten, zijn er naar verluidt al een 115 teruggekeerd. Die betekenen uiteraard een gevaar voor hun omgeving. Het lijkt me dan ook essentieel, ten minste zo lang de terugkeer naar ons land voor die jihadisten niet verboden wordt, dat de lokale besturen op de hoogte zijn van hun terugkeer en ook weten wat er met die teruggekeerde fanatici allemaal gebeurt.

Op 3 april van dit jaar heeft de Vlaamse Regering dan een actieplan goedgekeurd, waarvan u de coördinerend minister bent. Het actieplan heet voluit: Actieplan ter preventie van radicaliseringsprocessen die kunnen leiden tot extremisme en terrorisme. Dat plan is er ook gekomen om een antwoord te bieden op de lokale ondersteuningsnoden waarbij dan vooral gefocust wordt op informatiedeling, betere samenwerking en een betere coördinatie.

Het actieplan bevat ook een luik lokale taskforces, waarbinnen onder andere de opvolging van teruggekeerde jihadisten door inlichtingen- en veiligheidsdiensten gebeurt. Die lokale taskforces moeten ook de contacten onderhouden met de gerechtelijke autoriteiten. Het actieplan van de Vlaamse Regering bevat ook zogenaamde deradicaliseringsprogramma's die opgelegd kunnen worden door een rechter en waarbij de Vlaamse overheid kijkt met welke instrumenten ze daarbij van dienst kan zijn. Het thema van de deradicalisering zou ook worden opgenomen binnen het overleg met het college van procureurs-generaal.

Iets meer dan een maand na goedkeuring van het actieplan kwam er dan publieke kritiek van onder meer een burgemeester van een gemeente die geconfronteerd wordt met nogal veel extremistische moslims, onder andere ook moslims die de stad verlaten hebben en naar Syrië getrokken zijn. Volgens de burgemeester van de stad Vilvoorde zou de opvolging van de teruggekeerde jihadisten te wensen overlaten, zou er slecht worden gecommuniceerd en zou er nog slechter worden gecoördineerd, wat uiteraard een taak is van onder andere u, minister. Ook vandaag in de Kamercommissie Justitie heeft de burgemeester van Vilvoorde die kritiek nog eens herhaald.

Minister, hoe reageert u op de kritiek van de burgemeester van Vilvoorde op de slechte coördinatie van de opvolging van die zogenaamde Syriëstrijders? Wordt die kritiek voor zover u bekend ook gedeeld door andere lokale besturen? Hebt u vanuit uw bestuursniveau en heeft ook de Vlaamse overheid tot nu toe een gebrek aan informatiedoorstroming vanwege de inlichtingendiensten gemerkt? Kunt u een stand van zaken geven met betrekking tot de werking van die zojuist genoemde lokale taskforces? Binnen die taskforces moet onder meer de opvolging van Syriëstrijders en de informatie-uitwisseling betreffende teruggekeerde Syriëstrijders gebeuren. Wat schort er desgevallend aan de werking van die taskforces? Hoe verloopt het

overleg met het college van procureurs-generaal, waar ik zojuist naar verwezen heb? Hoe denkt u een professionelere aanpak, opvolging en informatie-uitwisseling met betrekking tot teruggekeerde en potentiële jihadisten te garanderen?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, ik dank de collega om het item nog eens op de agenda te zetten, want het is een thema dat het parlement dit jaar bijzonder aan het hart ligt. Ik denk dat er in de resolutie een aantal aanknopingspunten zitten in antwoord op een aantal bezorgdheden. Het is goed de stand van zaken te krijgen van hoe een en ander loopt. Er is ook het actieplan van de Vlaamse Regering. Vandaag heeft onze partijgenoot in het federaal parlement Veli Yüksel een idee gelanceerd in verband met preventie of aanpak van mogelijke vertrekkers. Er blijven heel veel nieuwe elementen naar boven komen. De zorg is om tussen die vele ideeën die geopperd worden en maatregelen die op heel veel verschillende niveaus genomen worden, coördinatie goed te bewaren en te kijken of alles blijvend in elkaar wordt gepast. Er gebeurt veel op lokaal niveau, op Vlaams, federaal, Europees en ander niveau. In die zin is het goed om een stand van zaken te krijgen van het overleg dat op vele plaatsen nodig is.

Ik denk wel dat de burgemeester van Vilvoorde altijd redelijk kritisch is. We moeten vaststellen dat er heel veel in gang is gezet de afgelopen maanden en dat er enorme stappen vooruit zijn gezet. Ik hoop dat de minister in haar antwoord zal bevestigen dat we op vele punten vooruitgang boeken in het overleg en de coördinatie.

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Mevrouw Nadia Sminate (N-VA): Voorzitter, minister, als er één zaak is die we tijdens die vele uren hoorzittingen geleerd hebben, dan is het dat er effectief nood is aan een verder doorgedreven gegevensuitwisseling. Die is nodig tussen lokale besturen onderling maar ook met veiligheidsdiensten en hulpverleners op alle niveaus. Dat de Vlaamse Regering in haar actieplan die noodzaak erkent en die lokale taskforce opdracht geeft om die communicatielijnen open te houden, is een goede zaak. Wij kijken allemaal vanuit het parlement vol verwachting uit naar de resultaten daarvan.

Terzijde moet ik collega Kennes gelijk geven over de uitspraken van de burgemeester van Vilvoorde. Ik vraag me af vanwaar het komt dat de ene burgemeester het constant van de daken schreeuwt dat er geen gegevensuitwisseling is en dat de andere burgemeester daar blijkbaar minder problemen van ondervindt. Ik vind dat merkwaardig. Ik heb dan ook met een vertegenwoordiger van die veiligheidsdiensten daarover gesproken en gewoon de vraag gesteld hoe dat komt. Het antwoord was simpel. Hij zei me: als je informatie geeft aan bepaalde personen en nog voor die informatie is uitgesproken, die mensen al onderweg zijn naar de nieuwsredacties, dan is er inderdaad een probleem en moeten we niet verwonderd zijn dat die gegevensuitwisseling mank loopt. Ook bij die lokale besturen moet dus wel eens in eigen boezem worden gekeken.

Los daarvan verwachten wij veel van die communicatielijnen die zullen worden opgezet door de lokale taskforces.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Janssens, veel van de vragen hebben betrekking op federale bevoegdheden. U mag die vragen stellen, voor alle duidelijkheid. U verwijst ook naar de federale commissie Justitie. Ik wil overal zijn, maar in de federale commissie Justitie ben ik niet op mijn plaats, denk ik. Ik zal voor zover ik bevoegd ben, proberen op uw vragen te antwoorden.

In uw vraag om uitleg hebt u terecht aangehaald dat ik coördinerend minister ben en dat andere ministers in de Vlaamse Regering een functionele bevoegdheid in dezen dragen. Dat bleek ook duidelijk in ons actieplan, dat ruim werd ondersteund.

Sta me toe mijn antwoord op uw vragen te bundelen. Allereerst bespreek ik de eerste, tweede en derde vraag.

U verwees naar de kritiek van de heer Bonte. Laten we hem gewoon bij naam noemen. Iedereen weet immers wie de burgemeester van Vilvoorde is. Het is dan ook onnozel om aldoor over de burgemeester van Vilvoorde spreken, terwijl iedereen weet dat het over de heer Bonte gaat, met wie ik overigens al goede gesprekken over deradicalisering heb gehad.

Voor alle duidelijkheid en in zover ik het begrepen heb, had de heer Bonte eerder kritiek op de werking van de veiligheidsdiensten en het gebrek aan financiële ondersteuning. Financiële ondersteuning gebeurt zowel Vlaams als federaal. Ik ontloop mijn verantwoordelijkheid op dat vlak niet. In de krant wees de heer Bonte er echter vooral op dat de veiligheidsdiensten niet functioneren en dat hij een tekort heeft aan financiële middelen van de federale overheid. Moeten we daar op Vlaams vlak iets aan doen? Ja, natuurlijk. Dat staat ook heel duidelijk in ons actieplan.

Op de vragen met betrekking tot echt louter federale bevoegdheden zal ik dus niet antwoorden. Het behoort niet tot mijn bevoegdheid uitspraken te doen over het al dan niet functioneren van de veiligheidsdiensten. Ik voel me ook niet aangesproken om uitspraken te doen in verband met kritiek op het beleid van mijn federale collega's of van gewoon federale collega's tout court. Uw partij is ook vertegenwoordigd in het federaal parlement. U kunt daar iemand van uw fractie die vragen laten stellen.

Mijnheer Janssens, ik ervaar vanuit de Vlaamse overheid geen gebrek aan informatiedoorstroming. De info die we nodig hebben ter ondersteuning van het Vlaams beleid, zoals algemene cijfers of een overzicht van steden en gemeenten met vertrekkers, wordt ons steeds onmiddellijk bezorgd. Mijn administratie en ikzelf hebben daarover absoluut geen klachten. Ik weet niet hoe het met de andere ministers zit, maar neem aan dat zij evenmin reden tot klagen hebben.

Ook de vierde, vijfde en zevende vragen behandel ik samen. Ze betreffen immers alle de uitvoering van het Plan-R en de werking van de 23 lokale taskforces. Ook dat is een compleet federale bevoegdheid en behoort absoluut niet tot mijn terrein. Ik heb al meer dan voldoende bevoegdheden zodat ik niet ook nog eens antwoord zou moeten geven inzake dossiers die niet tot mijn pakket behoren.

Desalniettemin kan ik enige achtergrondinformatie over de werking ervan bezorgen. In het actieplan ter preventie van radicalisering, dat nog niet zo heel lang geleden in het Vlaams Parlement werd goedgekeurd, heb ik voorgesteld om binnen de werking van de lokale taskforces de brug te slaan naar het curatieve, dus eigenlijk eerder het preventieve, via operationele afspraken met hulpverlenings-, opleidings- of tewerkstellingsinstanties rond trajecten voor terugkeer.

Ik ga mijn boekje enigszins te buiten, maar ik ben van goede wil en wil u toch enige informatie geven, mijnheer Janssens. Van mijn federale collega's heb ik begrepen dat er een engagement is om de koppeling te maken van het repressieve, waarvoor het federale niveau verantwoordelijk is, met het preventieve en het curatieve, wat eerder tot het terrein van Vlaanderen behoort. Ze willen die opnemen in het vernieuwd Plan-R en in de geactualiseerde omzendbrief inzake de aanpak van foreign fighters. Het ligt in de bedoeling van de Federale Regering om de meest actuele omzendbrief nog voor het reces te laten goedkeuren in de federale ministerraad. Met andere woorden, ze willen de link leggen met de

Vlaamse bevoegdheden en de preventieve aanpak die zowel in mijn actieplan als in de resolutie van dit parlement verwoord is.

De Vlaamse Regering zal het Vlaams Parlement zesmaandelijks rapporteren over de uitvoering van het Vlaams actieplan. Hoe dit moet gebeuren en hoe de werkzaamheden moeten worden vastgelegd, laat ik over aan het parlement. Misschien zal dit gebeuren in de ad-hoccommissie onder voorzitterschap van mevrouw Sminate. Ik zie dat ze ja knikt.

Ik bevestig wat ik reeds meermaals in het parlement heb meegedeeld, namelijk dat ik mij er ook in mijn actieplan toe engageer om zesmaandelijks een soort voortgangsrapportage te organiseren. De eerste zal in oktober 2015 plaatsvinden, gelet op de datum van goedkeuring van het actieplan in de Vlaamse Regering. De concrete actie 10.1 sluit nauw aan bij uw vraag, mijnheer Janssens, en luidt als volgt: "De lokale taskforces kunnen een beroep doen op het Vlaams instrumentarium in het kader van deradicalisering." In de voortgangsrapportage zullen we ook hierover een stand van zaken geven.

Ik heb mijn federale collega's al laten weten dat de focus niet alleen moet liggen op veiligheid, wat ik uitermate belangrijk vind, maar eveneens op begeleiding, re-integratie en dergelijke, gelet op onze Vlaamse bevoegdheden. Ze hebben beloofd daarmee rekening te zullen houden in hun omzendbrief, en vooralsnog heb ik een groot geloof in mijn federale collega's.

De zesde vraag bespreek ik apart. Ik weet niet hoe het overleg met de colleges van procureurs-generaal verloopt. Ik ben daar niet bij aanwezig. Dat behoort tot de bevoegdheid van de minister-president. Ik ben coördinerend minister van heel veel, onder meer van de aanpak van deradicalisering, maar er werd steeds duidelijk vooropgesteld dat de ministers elk hun functionele bevoegdheid hebben. Dit geldt eveneens voor de minister-president, die deelneemt aan het overleg waarover u concrete vragen stelt.

Dat overleg komt tweemaal per jaar samen met alle ministers-presidenten van de diverse regeringen. Het is logisch dat ik daar geen deel van uitmaak. De eerste vergadering vond begin dit jaar plaats, met als belangrijkste agendapunten het maken van algemene afspraken en toelichting geven bij de werking, de procedures, en dergelijke. U kunt uw federale collega's de vraag laten stellen of anderen aanmanen de vraag voor te leggen aan collega Bourgeois in een of andere commissie.

De volgende vergadering heeft begin september plaats. Deze ochtend heb ik de agenda opgevraagd, maar die is nog niet bekend, wat me niet onlogisch lijkt te zijn. Ik ga er in ieder geval van uit, of hoop althans, dat ook de werking van de expertisenetwerken, samengesteld uit magistraten en experts uit de administratie, zal worden besproken en dat radicalisering op deze manier wordt opgenomen in de expertisenetwerken.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Ondanks de rugklachten van de minister, waarvoor alle begrip, toch een korte repliek met bijkomende vragen en bedenkingen.

Mevrouw de minister, ik beweer niet dat u zich verschuilt achter het federale niveau, maar u verwijst er toch vaak naar, evenals naar de minister-president en de lokale besturen. Dat was nochtans net de essentie van mijn vraag, en niet het functioneren van de veiligheidsdiensten, zoals trouwens blijkt uit de voorbereidende geschreven versie van mijn vraag om uitleg.

Minister Liesbeth Homans: Toch wel, in de tweede paragraaf van de laatste zin.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Mijn vraag om uitleg handelt voornamelijk over de doorstroming van informatie. De kritiek van de heer Bonte, de burgemeester van Vilvoorde, was vooral gericht op het gebrek daaraan.

De leden die lokale verantwoordelijkheid dragen, zijn niet veel wijzer geworden van uw antwoord, net zomin als ik. Gelet op de bevoegdheidsversnippering is er nood aan een overlegorgaan, een evaluatieplatform dat alle informatie ten minste bundelt, zodat u, als coördinerend minister, de vragen in dit verband in het Vlaams Parlement kunt beantwoorden. Bij de voorbereiding van uw antwoord zou u contact kunnen opnemen met een dergelijk orgaan, zodat u niet hoeft te verwijzen naar het federale niveau of naar de minister-president.

Ik denk dat het uw taak is en dat zowel in het actieplan als in de resoluties is opgenomen dat er vooral nood is aan coördinatie.

Tot nu toe lijkt me dat niet erg goed te lukken, minister. U verwijst maar al te vaak naar andere parlementen en niveaus waarvan u geen informatie hebt gekregen.

Nog één specifieke vraag. Er is in het actieplan een Vlaams Platform radicalisering opgericht, dat samengesteld is uit experts en ook afgevaardigden van de VVSG. Dat platform heeft als taak om het actieplan op te volgen en bij te sturen indien nodig. We zijn drie maanden na de opstart van het actieplan. Hebt u er al kennis van dat het platform al een evaluatie heeft gemaakt? Zo ja, zijn er dan ook bijstellingen gebeurd?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Minister, het klopt dat er heel veel federale bevoegdheden zijn omtrent veiligheid, informatievergaring en zo. De doorstroming belangt iedereen aan die met het dossier bezig is, ook Vlaanderen, ook de lokale besturen. Dat geldt in alle richtingen. Een van de opdrachten van de coördinerende ministers op de verschillende niveaus, is om te komen tot een vlotte doorstroming. De discretie- en geheimhoudingsplicht moet daarbij worden gerespecteerd, anders loopt het fout en dan kan men geen informatie blijven uitwisselen.

Wat het overleg met het college van procureurs-generaal betreft, is het uiteraard de minister-president die ons daar mag vertegenwoordigen, ons allemaal als Vlamingen. Dat neemt niet weg dat de verschillende ministers en de minister-president daarover geregeld zullen overleggen. Wellicht is het aangewezen om in september de punten die in dit dossier naar boven zijn gekomen, tijdig te melden aan de minister-president, zodat hij die ook kan agenderen op het overleg.

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Mevrouw Nadia Sminate (N-VA): Ik begrijp eerlijk gezegd niet goed dat er vandaag gepleit wordt voor de oprichting van alweer een nieuw platform, een nieuwe instantie. Dat is wat u letterlijk gezegd hebt. Er staat letterlijk in de taakomschrijving van die lokale taskforce dat zij verantwoordelijk zijn voor die gegevensuitwisseling, dat daaraan gewerkt wordt. Nu een extra platform oprichten, lijkt me echt overbodig. Dat bleek uit alle getuigenissen op de hoorzittingen. Dat zou het nodeloos ingewikkeld maken. In onze resolutie staat letterlijk dat we niet gaan voor de oprichting van een nieuw platform.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Kennes, natuurlijk moeten alle betrokken en verantwoordelijke ministers de minister-president brieven. Dat gaan we uiteraard doen. Daar ben ik het volledig mee eens.

Mijnheer Janssens, ik heb uw oorspronkelijke vraag bij. Dat staat in de laatste zin van uw tweede paragraaf. U verwijt mij dat ik altijd verwijs naar andere niveaus, maar hebt u al eens geteld hoe vaak het woord 'federaal' hierin voorkomt? (*Opmerkingen*)

In uw laatste zin zegt u letterlijk dat u niet hebt gesproken over de federale veiligheidsdiensten. De laatste zin van uw tweede paragraaf luidt: "Bonte wijst met een beschuldigende vinger naar de federale veiligheidsdiensten." U kunt me niet kwalijk nemen dat ik daarop antwoord en erop anticipeer.

Ik heb u al gezegd, en ik ben het volledig met u eens, dat de heer Bonte, burgemeester van Vilvoorde, zou hebben gezegd dat er een gebrek is aan doorstroming van informatie. Heeft hij gezegd dat er een gebrek is aan doorstroming van informatie vanuit de federale veiligheidsdiensten? Ja. Ik heb u gezegd dat wij dat als Vlaamse overheid niet zo ervaren. We hebben een heel goede samenwerking met het federale niveau op dat vlak. Dat zit zeer oké.

Het federaal overlegplatform deradicalisering, daar heb ik al op geantwoord.

Uw bijkomende vraag gaat over het Vlaamse Overlegplatform. In oktober komt er een voortgangsrapportage. Als er bijsturingen nodig zijn, zullen we die doen. Dat is de essentie van een democratie. Komen die bijsturingen van de administratie van een lid van dat platform, of van parlementsleden, of van wie dan ook, we zullen dat doen. Ik heb ook altijd gezegd dat we het actieplan ook wel eventueel zullen bijsturen in het kader van de resolutie en de aanbevelingen. Dat is echt geen probleem.

Is er een duidelijke scheiding van de bevoegdheden tussen Vlaams en federaal? Ja. Wil dat zeggen dat we onze verantwoordelijkheid ontlopen? Neen. Is er een goede samenwerking in dit dossier? Absoluut. Denk ik dat de beide niveaus het goed aanpakken? Absoluut.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik wil geen exegese doen van een vraag om uitleg. Ik heb een aantal citaten aangehaald, ze staan cursief gedrukt, die verwezen naar het federale niveau. Mijn vragen, van één tot zeven, aan u gericht, gaan alleen maar over uw bevoegdheden. Ik ben erg teleurgesteld in u als coördinerend minister, omdat u vandaag veel te vaak hebt verwezen naar andere niveaus, naar collega's uit de Vlaamse Regering en zelfs naar de minister-president, naar lokale besturen en dergelijke, terwijl het net een van de essentiële taken was van dat actieplan om slechts één platform te hebben. Laat het desnoods de lokale taskforces zijn, het platform, wat dan ook, er moet toch één orgaan zijn dat de informatie bundelt. Als het parlement vragen stelt aan de coördinerende minister, zouden we ten minste antwoord moeten krijgen.

Minister, als we naar die eerste halfjaarlijkse rapportage gaan bij het begin van het nieuwe werkjaar, dan hoop ik dat we ten minste geïnformeerde antwoorden krijgen op de vele vragen die er ongetwijfeld zullen zijn en op de eventuele bijsturingen na de evaluatie van het eerste half jaar.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Piet De Bruyn aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over een meer genderneutrale overheid – 2528 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Voorzitter, ik ben blij dat ik na herdeliberatie mijn vraag hier toch mag stellen. Ik begrijp de verwarring. Een van uw bevoegdheden is Gelijke Kansen, minister, het was niet direct duidelijk waar mijn vraag zou terechtkomen.

Collega's, er wordt wel eens gezegd dat er geen zekerheden meer zijn. Wel, ook de vrij strikte indeling man/vrouw staat op de helling. Er beweegt tussen hemel en aarde wel wat meer dan alleen maar man/vrouw, vooral wat betreft de beleving van genderidentiteit en -expressie.

Dit is misschien nieuw voor deze commissie, maar vanuit Gelijke Kansen en zeker vanuit Welzijn zijn we daar al langer mee bezig. Het heeft ook impact op Bestuurszaken, de overheid gebruikt nog altijd de klassieke aansprekingen of keuzemogelijkheden als ze zich tot de burger richt. De internationale tendens komt daar wat van terug. Ik hou hier geen pleidooi om dat helemaal en overal overboord te gooien, maar ik ondersteun de internationale tendens om daar omzichtiger mee om te gaan. Trouwens, dat ligt in de lijn van het beleid van de minister.

Recent hebt u aangekondigd, minister, dat de Vlaamse overheid bij de bekendmaking van haar vacatures de obligate M/V zal weglaten. Ze zal aangeven dat niet iemands herkomst, niet iemands identiteit belangrijk is, maar zijn kwaliteit moet tellen en moet kunnen leiden tot tewerkstelling bij de Vlaamse overheid.

We hebben eerder al gezien dat in Groot-Brittannië – toch geen klein land – de overheid het initiatief heeft genomen om naast de gangbare aansprekingen 'Mr', 'Mrs' of 'Ms' ook een genderneutrale vorm te hanteren. We zagen bij ons al de Chiro, geen onbelangrijke middenveldorganisatie, die dat signaal gaf. De academische wereld met de Karel De Grote-hogeschool zoekt een manier om met die ruimere diversiteit om te gaan.

Minister, naast het genderneutraal maken van de vacatures van de Vlaamse overheid, denkt u aan nog andere initiatieven binnen uw bevoegdheid Bestuurszaken?

Lijkt het u aangewezen om daar ook de lokale overheden bij te betrekken, alsook uw federale collega's?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Dank u, collega De Bruyn, voor uw vragen. Ze hadden inderdaad evengoed kunnen worden gesteld in de commissie Gelijke Kansen, maar er is een link met Bestuurszaken, zeker in het kader van de voorbeeldfunctie die de Vlaamse overheid moet vervullen. Het is belangrijk om in het begin van mijn antwoord te stellen dat genderneutraliteit moet worden geplaatst binnen de algemene neutraliteit van de Vlaamse overheid tout court.

Een belangrijk zinnetje in het kader van uw vraag, dat is opgenomen in het regeerakkoord stelt: "We waken erover dat dienstverlening van de Vlaamse overheid aan de burgers neutraal is en als neutraal ervaren wordt." Vooral dat laatste stukje is belangrijk in het antwoord op uw vraag. Het staat op pagina 41 van het Vlaams regeerakkoord.

We ondernemen een aantal concrete acties in verband met genderneutraliteit, bijvoorbeeld op het vlak van communicatie, maar ook op vlak van sensibilisering, versterking van competenties en allerlei administratieve processen. Bijvoorbeeld vacatures en functieprofielen worden systematisch gescreend op neutraal taalgebruik. Ik erger me soms ook dood dat een minister altijd een 'hij' is, en men het heeft over 'zijn' bevoegdheid. We screenen dat nu systematisch vanuit de Vlaamse overheid op neutraal taalgebruik.

Daarnaast investeren we volop in het opleiden en trainen van personeelsleden op het vlak van gelijke kansen, gelijkwaardige behandeling en neutraliteit. Bijvoorbeeld elke rekruterings- en selectiemedewerker van het dienstencentrum Rekrutering en Selectie neemt deel aan de opleiding over diversiteitsbeleid en antidiscriminatiewetgeving van het Interfederaal Gelijkekansencentrum. Dan

hebben ze een technische bagage om te kunnen omgaan met en werken in specifieke omstandigheden.

Zeer recent hebben we ook alle personeelsformulieren gescreend op gender-neutrale ouderbepalingen. De weinige verwijzingen naar ouders die er nog zijn, worden nu neutraal weergegeven als ouder 1 en ouder 2. Dus ook personeelsleden met twee moeders of twee vaders of wat dan ook, vinden hier een objectieve, genderneutrale formulering. Ik denk dat we als Vlaamse overheid hier een voorbeeldfunctie kunnen vervullen, ook naar de lokale besturen en andere bedrijven. Ik denk dat we dat ook goed doen.

– De heer Marnic De Meulemeester treedt als voorzitter op.

Een laatste voorbeeld vinden sommige collega's misschien niet zo belangrijk, maar het leeft wel binnen de wereld van de holebi's en de transgenders, namelijk het probleem van de toiletten. Wij hebben met de Vlaamse diversiteitsambtenaar in overleg met het facilitair bedrijf gekeken hoe we de problematiek rond de genderneutrale toiletten kunnen aanpakken. Voor de transgenders bij de Vlaamse overheid zouden de genderneutrale toiletten een meerwaarde betekenen in heel hun proces van transitie dat ze moeten doormaken en in hun welbevinden op de werkvloer. Ook hier kan ik u melden dat we tot een neutrale oplossing zullen komen. Hierbij trachten wij de haalbaarheid voor de organisatie en het welbevinden van de personeelsleden te verenigen. Dat is natuurlijk belangrijk. Ik heb u al gezegd bij aanvang van dit stukje van het antwoord dat sommige collega's dat misschien niet belangrijk vinden, maar het is net een van de grote problemen waar transgenders mee te maken hebben. Werken wij eraan? Ja, hebben wij een voorbeeldfunctie? Ja.

U vraagt of ik de lokale besturen zal betrekken bij dit initiatief, en op welke wijze. In het ontwerp van Strategisch Gelijkekansen- en Diversiteitsplan 2016-2020 van de Vlaamse overheid, dat nog moet worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering, zet de Vlaamse diversiteitsambtenaar in op de uitwisseling van expertise over diversiteit en gelijke kansen met de lokale besturen. Dat is een van de belangrijkste speerpunten in dit plan. Het zal u te gepasten tijde worden overgemaakt. Het is in ieder geval een van de speerpunten van de Vlaamse diversiteitsambtenaar. Ik denk niet zozeer dat wij als Vlaamse overheid alleen het goede voorbeeld moeten geven, maar er zijn ook zeer goede lokale praktijken waar wij als Vlaamse overheid en ook bedrijven van kunnen leren, en waarbij we elkaar vooral kunnen voeden. Het is zeer goed dat dat in het gelijkekansen- en diversiteitsplan is opgenomen.

Ik kan u zeggen dat wij als Vlaamse overheid veel verder staan dan de federale overheid wat dit betreft. Ook de expertise die wij hebben opgebouwd binnen de Vlaamse administratie is veel groter dan diegene die bestaat op het federale niveau. Als Vlaamse overheid hebben spontaan aangeboden aan de federale collega's om die expertise te delen. Zo heeft bijvoorbeeld onze Vlaamse diversiteitsambtenaar een expertenrol gekregen in de stuurgroep diversiteitsmanagement bij Selor, het federale rekruteringsagentschap. Ze zijn heel blij dat ze van die expertise gebruik kunnen maken. Ik wil dus uiteraard overleggen met de federale collega's, maar ik denk dat we beter al onze expertise ten dienste stellen van hen en dat ze er gebruik van kunnen maken, dan het zoveelste overleg aan te gaan, want ik denk dat ze echt nog heel veel van de Vlaamse overheid kunnen leren.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Minister, ik wil u danken voor uw omstandig antwoord. Ik ben het ondertussen gewoon dat bij een dergelijke vraag collega's die er minder vertrouwd mee zijn, wat gniffelen en lachen. Ik vind dat op zich niet erg omdat ik hoop en omdat ik weet dat dat niet meer dan dat is. Er is toch

wel altijd een beetje de vrees over hoe ze reageren als zij plots tegenover een burger staan die hen op een moeilijkheid wijst. Ik hoop dat dan het juiste begrip kan worden opgebracht. Met de grapjes kan ik leven, ervan uitgaande dat het niet meer dan dat is en op het ogenblik dat ze voor hun verantwoordelijkheid geplaatst worden, ze die ook wel degelijk nemen. Dit maar zijdelings.

Wat de inhoud van uw antwoord betreft, geeft u terecht aan dat wij in Vlaanderen expertise hebben opgebouwd de voorbije jaren. U hebt daar het voorbije jaar voor een belangrijk deel aan bijgedragen. Ik denk dat het goed is om die expertise ter beschikking te stellen aan het federale niveau. Ik ben ook zeer tevreden, hoewel het aanvankelijk niet bij mij was opgekomen, dat het samenwerken met de lokale overheden uiteraard tweerichtingsverkeer moet zijn. Ik wil absoluut niet uitsluiten dat op het lokale niveau al goede praktijken bestaan en dat het prettig is dat de Vlaamse overheid als overkoepeling en de lokale overheid elkaar vinden.

Ik zou graag een kopie krijgen van het lijstje van concrete voorbeelden, want het ging erg snel waardoor ik ze niet allemaal heb kunnen noteren. Ik dank u voor uw uitgebreid antwoord.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Joris Vandenbroucke aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de opstart van een autodeelproject met het wagenpark van de Vlaamse overheid – 2713 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Marnic De Meulemeester

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp·a): Minister, op 3 maart heb ik u een vraag gesteld, of eigenlijk een suggestie voorgelegd, namelijk om een gedeelte van het wagenpark van de Vlaamse overheid dat daar geschikt voor zou kunnen zijn, gedeeltelijk beschikbaar te maken voor burgers, bijvoorbeeld 's avonds of in het weekend wanneer die wagens toch maar staan te roesten in de garage of op de overheidsparkeergarage, iets wat trouwens al redelijk wat lokale besturen in Vlaanderen met succes doen.

U antwoordde positief op mijn suggestie. U zou kijken of u geen pilootproject kon opstarten in een of andere buitenentiteit met een parking. U verwachtte spontane kandidaturen na het doen van een oproep. U riep ook mij op om zeker een opvolgingsvraag daarover te stellen. Ik heb dat gedaan. Maar mijn enthousiasme over uw antwoord was helaas niet zo geweldig groot, want wat stond er in dat antwoord? Misschien wel het grootste probleem, namelijk dat de entiteiten niet staan te springen om mee te doen aan een pilootproject. Verder hebben uw diensten vastgesteld dat een aantal elementen een autodeelproject bemoeilijken of de kosten-batenbalans negatief zouden bezwaren. U verwijst onder andere naar de vrijstelling van wegbelasting die zou wegvallen. Als een overheidsvoertuig ook door anderen wordt gebruikt, is het strikt genomen geen overheidsvoertuig meer en is het onderworpen aan belasting. U verwijst naar een duurdere verzekering bij gemengd gebruik. En u zegt vervolgens: als we die wagens uitlenen, zien we die dan nog terug op het moment dat wij dat willen, en in welke staat?

Minister, ik denk dat dat geen onoverkomelijke problemen zijn. Wat betreft het betalen van de wegbelasting: het betreft een belasting die de Vlaamse overheid aan zichzelf betaalt. Ik zie het probleem eerlijk gezegd niet. Wat betreft de hogere

verzekering: het klopt dat voor autodeelwagens de verzekeringspremie wat hoger ligt. Ik heb mijn licht daarover opgestoken bij cambio en anderen. Maar heel de ratio achter autodelen is dat de kosten die gepaard gaan met de verzekeringspremie, gedeeld worden door alle gebruikers. Het is niet zo dat die hogere kosten niet alleen op uw schouders terechtkomen maar dat wie de wagen ontleent, a rato van het gebruik van de wagen daarin deelt waardoor de kosten wel eens lager zouden kunnen uitvallen voor de eigenaar van de wagen. Wat betreft de onzekerheid inzake beschikbaarheid en of die in goede staat wordt teruggebracht, heb ik me laten vertellen dat autodelende burgers niet bepaald geboekstaafd staan als vandalen maar dat er duidelijke regels verbonden zijn aan het gebruik van een deelwagen. Wie die niet op tijd of in slechte staat terugbrengt, is daar ook voor aansprakelijk en verantwoordelijk. Daarvoor kan in een boete of iets dergelijks worden voorzien. Zo werkt dat ook bij andere autodeelprojecten.

Minister, ik denk dat u of de diensten die u adviseren nog een beetje last hebben van koudwatervrees en dat het grootste probleem het vinden van een entiteit is die hier mee in wil springen. Nu begrijp ik die entiteiten ook wel. Er wordt stevig bespaard bij hen, personeel wordt niet vervangen, er mogen minder fotokopies genomen worden. Ze zitten allemaal op hun tandvlees. Ze zijn wellicht niet aan het wachten om extra taken op te nemen. Maar misschien is het een idee om met de figuur van de Chinese vrijwilliger te werken op een positieve manier, waarbij u bijvoorbeeld een beperkt opstartbudget toewijst aan een entiteit om mee te doen aan een pilootproject.

Ik heb naar aanleiding van uw antwoord op mijn schriftelijke vraag nog eens contact opgenomen met de mensen van cambio, waar u aandeelhouder van bent. Ze zijn nog steeds zeer enthousiast om u te begeleiden om een pilootproject alsnog van de grond te krijgen. Verder hebt u ook een positief element aangebracht in uw antwoord, namelijk dat u verder werk wilt maken van entiteitsgrensoverschrijdend gebruik van wagens om op termijn te komen tot een vermindering van het aantal wagens van het Vlaamse wagenpark. Dat is natuurlijk zeer goed.

Minister, is er een becijferde kosten-batenanalyse gebeurd voor de opstart van een autodeelproject met een gedeelte van het eigen wagenpark? Is die balans effectief onmiskenbaar negatief? Heeft er zich inmiddels alsnog een entiteit kandidaat gesteld? Bent u bereid om nog eens samen te zitten met cambio en om eventueel een entiteit aan te duiden om een pilootproject op te starten? Kunt u meer duiding geven over het traject dat werd opgezet met de diverse entiteiten die u wilt laten samenwerken om het wagenpark te verkleinen? Staat daar een duidelijk becijferde ambitie tegenover?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, ik zei daarnet al lachende dat ik vorige week alles al had gelezen in de krant. Het is u van harte gegund, mijnheer Vandenbroucke, dat u met dit onderwerp twee keer de media hebt gehaald.

U hebt ook op 5 mei nog een schriftelijke vraag gesteld. Die heb ik ongeveer twee weken geleden beantwoord. Mijnheer Vandenbroucke, u mag zo veel vragen stellen als u wilt, maar ik vind het persoonlijk heel vermoeiend om elke twee weken op dezelfde vraag te moeten antwoorden. Ik vind het heel raar dat een week nadat ik de vraag beantwoord heb, dezelfde vraag om uitleg geagendeerd staat in deze commissie. Maar, mijnheer Vandenbroucke, ik ga gewoon antwoorden op uw vragen, al is het misschien een beetje vervelend voor u want u kent de antwoorden al grotendeels.

Ik ben het niet eens met uw analyse. We zien binnen de Vlaamse overheid dat de verschillende entiteiten gewoon verschillende eilanden zijn. Iedereen zit op zijn eigen erf en wil vooral niets delen met iemand anders. Dat is misschien heel kort

door de bocht, maar daar komt het wel op neer. Het is vooral heel belangrijk om binnen de Vlaamse overheid naar efficiëntiewinsten te zoeken. Dan gaat het niet alleen om het financiële aspect van de zaak, maar gewoon over een betere manier van samenwerken en dergelijke meer om die entiteiten over hun grenzen heen met elkaar te laten samenwerken. Dat gebeurt vandaag niet of nauwelijks, gewoon omdat er een eilandmentaliteit is en iedereen zijn eigen eiland beschermt. Dat heeft absoluut niets te maken met besparingen die zijn opgelegd. Dat is altijd al zo geweest.

Wil ik dat doorbreken? Ja. We moeten in eerste instantie vooral werken aan het laten samenwerken, ook wat autodelen betreft, van die verschillende entiteiten. Het gaat ook over een gemeenschappelijke aankoopcentrale en dergelijke meer. U kunt zich niet voorstellen hoeveel discussies mijn kabinet al heeft gehad met verschillende entiteiten of het niet mogelijk zou zijn om een lot van 2000 bureaustoelen te kopen, over de entiteiten heen, in plaats van voor elke entiteit 20 bureaustoelen. Dat vergt heel veel inspanning en heel veel tijd, en stoot grotendeels op een njet van de betrokken entiteiten. Daar hebben we absoluut nog heel veel werk. Maar u kent me een beetje, mijnheer Vandenbroucke, ik ga ervoor. Ook voor autodelen moeten we een lans breken.

– *Mevrouw Mercedes Van Volcem treedt als voorzitter op.*

Er werd nog geen gedetailleerde becijferde kosten-batenanalyse gemaakt. Er is wel op grote lijnen een analyse gebeurd. Op basis van die cijfers en gegevens zijn we op zoek gegaan naar kandidaten voor dit ongelooflijk goed pilootproject. Maar u weet al wat het resultaat was: geen kandidaten. Heeft er zich spontaan een entiteit kandidaat gesteld? Neen. U zegt dat we misschien het principe van de Chinese vrijwilliger moeten huldigen. Ik wil dat perfect doen, maar ik weet niet of dat in dank zal worden afgenomen. Ik weet ook niet of dat de juiste aanpak is. Wat is de grootste vrees van de administratie? Ik denk dat we vooral moeten werken aan het wegwerken van die vrees, namelijk wie er later moet blijven om de papieren in te vullen, wie waar de autosleutels moet leggen. U kunt ermee lachen, mijnheer Vandenbroucke, maar zo gaat dat binnen de Vlaamse overheid en binnen bepaalde entiteiten. Je houdt het echt niet voor mogelijk wat voor zaken wij horen op vergaderingen als het over een dergelijke thematiek gaat.

We blijven op zoek gaan, want ik deel absoluut uw mening, het was een heel goede suggestie. Ik denk wel dat het nooit goed is om iemand te verplichten om iets te doen tegen zijn zin, want men heeft nu al de kans om het vrijwillig te doen.

Ik wil uiteraard nog samenzitten met cambio. We hebben dat ook al gedaan. Ik wil die mensen hun tijd niet verdoen. Ik denk dat het pas zin heeft om opnieuw met cambio samen te zitten als je effectief een entiteit hebt die dat pilootproject op zich wil nemen. Ik en mijn medewerkster naast mij hebben er al veel tijd in gestoken en we zullen dat blijven doen. Ik hoop dat we iemand vinden. Misschien kunnen we er een wedstrijd aan koppelen om het iets attractiever te maken, want ik geloof echt wel in de suggestie van de heer Vandenbroucke. Ik denk ook dat we hier absoluut een voorbeeldfunctie hebben naar private bedrijven en naar lokale besturen. Ik ken verschillende lokale besturen die dat al succesvol doen.

Hoe meer wij het voorbeeld geven, hoe beter. Het maakt me niet uit of het privé- of publieke bedrijven zijn. Hoe meer auto's gedeeld kunnen worden, hoe beter. Er zijn veel redenen voor, zoals milieu en dergelijke.

De vier entiteiten, Kanselarij en Bestuur, Financiën en Begroting, Leefmilieu, Natuur en Energie en Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed, zijn mee in het autodelend project van de Vlaamse overheid gestapt. De eerste verkennende gesprekken zijn achter de rug. Het wagenpark van het Facilitair Bedrijf en van Kanselarij en Bestuur werd reeds afgeslankt voor het einde van

het jaar. De oude wagens worden verkocht, indien nodig worden ze vervangen door elektrische en hybride wagens of CNG-wagens (compressed natural gas), milieuvriendelijke wagens.

Ik ga u nog wat cijfers meegeven, ik weet dat u dat leuk vindt, net zoals andere parlementsleden. Elf voertuigen worden verkocht en niet vervangen. Dat is goed voor onze voorbeeldfunctie. Tien wagens – binnen de twee entiteiten die ik net nog genoemd heb – worden vervangen door zuiniger of milieuvriendelijker wagens, waardoor de gemiddelde ecoscore van het wagenpark stijgt 56,3 naar 63,4. Daar kunt u toch niets tegen hebben, mijnheer Vandenbroucke, nietwaar?

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Ik dank u voor uw antwoord, minister. Ik stelde mijn vraag om uitleg als reactie op uw antwoord op een eerder gestelde schriftelijke vraag.

Uw voluntarisme is nog steeds aanwezig. Dat is positief. Als u gewoon blijft wachten op een vrijwilliger, zult u nog lang kunnen wachten. Er is die koudwater-vrees. Wie gaat de papieren invullen? Wie houdt de sleutels bij? Dat zijn typische reacties. Ik zou u willen aanraden om zo'n entiteit eens over haar koudwater-vrees te laten praten. Praten helpt, zoals u weet. Laat ze eens praten met cambio, waar u zelf aandeelhouder van bent. Ik ben ervan overtuigd dat dat binnen de kortste keren kan worden weggewerkt. Ik kijk uit naar het resultaat van uw voluntarisme. Het zou toch jammer zijn dat de Vlaamse overheid niet in staat is om te doen waar ze de lokale besturen toe aanzet.

Dank u voor de hoopgevende cijfers. Doe zo voort.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Tom Van Grieken aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de problematiek van het waarnemend burgemeestersambt in de faciliteitengemeente Linkebeek – 2722 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Van Grieken heeft het woord.

De heer Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Minister, begin dit jaar heb ik u de eerste vraag over dit onderwerp gesteld in de plenaire vergadering. Ik voelde toen nattigheid. Ik vreesde voor een nieuwe carrousel. U had nog niets gezien, nog geen reden om een initiatief te nemen. De heer Janssens was zo vriendelijk om, toen ik in het buitenland zat en er een nieuw feit was, namelijk dat Damien Thiéry opnieuw werd voorgesteld als waarnemend burgemeester, u op 4 mei daarover voor een tweede maal te ondervragen in het Vlaams Parlement. U weet dat wij van oordeel zijn dat voor burgemeesters die de Taalwet naast zich neerleggen, die volharden in hun koppigheid, een regeringscommissaris moet worden aangesteld en een tuchtprocedure opgestart.

Het intrigeerde mij toen dat u antwoordde dat het decreet moest worden aangepast, dat u heel snel een initiatief zou nemen – u zou de meerderheid daarover op zeer korte termijn samenroepen. Ik geloof u op uw woord, minister, maar sindsdien hebben wij nog zeer weinig gehoord van u. U hebt ongetwijfeld ook tijdens de pistoleekes op zondag het interview met Bart De Valk gelezen, voorzitter van de Vlaamse Volksbeweging (VVB). Ik vraag me samen met hem af welke beleidsstappen u al ondernomen hebt om langs decretale weg definitief een einde te maken aan deze carrousel.

Wat gaat u doen zodat de niet-benoemde burgemeesters ook niet meer het ambt kunnen waarnemen tijdens dezelfde bestuursperiode? Ik kijk uit naar uw antwoord.

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken (UF): Minister, ik zei het hier net tegen de heer Somers, ik ben de laatste benoemde burgemeester van Linkebeek geweest. Dat is al een tijd geleden. Het was een federale minister die mij benoemd heeft.

Ik heb vernomen dat u intussen de beslissing van de gemeenteraad van Linkebeek waarin Damien Thiéry werd voorgedragen als waarnemend burgemeester, hebt vernietigd. Ik zou graag willen weten op welke basis. Als ik goed ingelicht ben, is die gemeenteraadszitting volgens de regels verlopen. Daar is geen woord Frans gesproken, daar is niets gebeurd. Het was daar poeskalm. *(Hilariteit)*

Op welke basis hebt u dat voorstel tot benoeming vernietigd? U kunt het hen toch niet kwalijk nemen dat er in de meerderheid geen kandidaat was? Hoe lang gaat u Linkebeek nog respijt geven?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van Eyken, sta me toe, ik vind uw vraag een beetje frappant, en dan druk ik me beleefd uit. Ik heb beslist om de heer Thiéry niet te benoemen op basis van artikel 13 bis van de federale Gemeentewet.

Dat is heel duidelijk, dat is niet voor interpretatie vatbaar. U weet dat het sinds 2007 in Linkebeek niet van een leien dakje loopt – en dan ben ik nog heel eufemistisch. Er zijn sinds 2007 problemen. U weet dat de heer Thiéry de taalwetgeving heeft overtreden. U bent misschien van een andere overtuiging, en ik begrijp uw positie wel.

Ik vind het veelzeggend, mijnheer Van Eyken, mijnheer Van Grieken, dat de Raad van State ons telkens gelijk heeft gegeven, zelfs de tweetalige kamer. Dan moet er toch iets zijn van overtredingen van de taalwetgeving? Een heel andere situatie, maar ik ga daar nu niet over uitweiden, was die met mevrouw Caprasse. Dat was een interpretatie, nu waren er vaststellingen van overtredingen van de taalwetgeving.

Ik heb mijn verantwoordelijkheid als minister van Binnenlands Bestuur genomen in samenwerking met de gouverneur van Vlaams-Brabant, de heer De Witte. We hebben verschillende brieven gestuurd, aangemaand om een nieuwe voordracht te doen en dergelijke. U weet dat er vorige week maandag weer een gemeenteraad was in Linkebeek en opnieuw werd de heer Thiéry voorgedragen als waarnemend burgemeester, terwijl de gouverneur en ikzelf expliciet gevraagd hadden om een nieuwe voordracht te doen. Dat is duidelijk voor iedereen.

Collega's, deze toestand kan niet blijven aanslepen. We moeten echt iets ondernemen. Zoals de heer Van Grieken aanhaalde, heb ik begin mei in de plenaire vergadering verklaard dat we echt wel moeite hebben gedaan om dit op een propere manier op te lossen. Op den duur komt men dan wel bij de filosofie: wie niet horen wil, moet voelen. We moeten al sinds 2007 ingrijpen, we zijn nu 2015. Het heeft echt wel lang genoeg geduurd.

Ik heb toen ook gezegd dat ik een parlementair initiatief wilde, mijnheer Van Grieken. Dat gaat gewoon veel sneller dan via een ontwerp van decreet. Het kan heel eenvoudig met een voorstel van decreet waarmee gewijzigd wordt dat iemand die niet benoemd is, ook niet opnieuw mag worden aangeduid als waarnemend. Dat is heel simpel, dat is één artikel. Er ligt zo'n voorstel klaar, maar er is geen consensus over in de meerderheid.

Ik hoop en ik ga ervan uit, mijnheer Van Grieken, dat dat nog wel zal lukken. Ik heb alle vertrouwen in mijn meerderheidspartijen. Ik ga ervan uit dat er over een week wel een akkoord is over het voorstel van decreet. Is dat er niet, dan zal ik onmiddellijk en onverwijld een regeringscommissaris naar Linkebeek sturen.

De voorzitter: De heer Van Grieken heeft het woord.

De heer Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Minister, bedankt voor uw vurig pleidooi dat het een schande is dat de Vlaamse taalwetgeving nog zo met de voeten wordt getreden en dat al sinds 2007. Begin dit jaar heb ik dit ook aangestipt. U zei dat u nog maar net was aangesteld, maar de situatie duurt al veel langer.

Misschien moet ik dan de vraag aan de meerderheid stellen. Als u een andere meerderheid nodig hebt, mag u altijd eens met ons komen praten, misschien kunnen we u depanneren. Maar wie van CD&V en/of Open Vld ligt dwars voor zo'n eenvoudige wijziging? Misschien is het nu het moment om kleur te bekennen?

De voorzitter: De vragen worden aan de minister gesteld, mijnheer Van Grieken.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de statutenwijziging bij TMVW/Farys – 2764 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): De intercommunale Tussengemeentelijke Maatschappij der Vlaanderen voor Watervoorziening (TMVW) heeft bij haar jongste algemene vergadering 65 aandeelhouders een actieve deelname aan het debat en de stemming ontnomen. Dat verscheen in de pers en kwam ons ook ter ore. TMVW besliste de statuten strikt te interpreteren, waardoor aandeelhouders die geen formele volmacht hadden ingediend werden uitgesloten. Strikt juridisch is dat correct maar de uitgesloten aandeelhouders – steden en gemeenten – hekelen deze beslissing.

Ten eerste was de communicatie van de maatschappij niet optimaal. Ten tweede halen de aandeelhouders die zich uitgesloten voelen, aan dat de statuten in het verleden nooit zo strikt werden toegepast. Bij de vorige algemene vergaderingen maakte TMVW er nooit een probleem van dat de gemeenteraadsbeslissing over de mandaathouders niet werd overgemaakt. Een deelname aan het debat en de stemmingen werd in het verleden dus niet ontnomen.

De formalistische bezwaren kon TMVW ter zitting nog naast zich neerleggen, maar dat deed ze niet omdat het bureau van de vergadering dat zo adviseerde. Een aantal aandeelhouders beweren dat zij monddood worden gemaakt om op die manier de kritische stemmen over de statutenwijziging in de kiem te smoren. Bepaalde aandeelhouders dreigen met juridische stappen en een uittreding uit de intercommunale.

De kritieken over de statutenwijziging worden ook gevoed door het Vlaams Agentschap voor Binnenlands Bestuur. Rond de uitkering van dividenden hangt nog een waas van onduidelijkheid en daarom werd vanuit verschillende hoeken gevraagd om de statutenwijziging uit te stellen zodat iedereen zich nog kan verdiepen in de materie.

Een ander opvallend element in de statuten is het feit dat aandeelhouders voor minstens achttien jaar vasthangen aan de intercommunale waar het voorheen makkelijk was om in- en uit te stappen. Vervolgens oordeelt het agentschap dat TMVW zich met de oprichting van 'TMVW Recreatie' te veel ruimte toe-eigent omdat gemeenten hun volledig recreatiebeleid zullen moeten afstaan.

In uw beleidsnota lezen we tot slot het volgende: "Conform het regeerakkoord wil ik streven naar zoveel mogelijk samenvallende samenwerkingsverbanden en wil ik het aantal intermediaire niveaus drastisch verminderen. Ik ben ervan overtuigd dat het afbakenen van clusters waarbinnen de gemeenten en andere partners in hoofdzaak samenwerken de transparantie op het intermediaire veld zal vergroten en de verrommeling zal tegengaan. Ik zal daarom samen met mijn collega's binnen de Vlaamse Regering onderzoeken hoe we in eerste instantie de Vlaamse gebiedsgerichte structuren beter op elkaar kunnen afstemmen. De Vlaamse overheid moet daarbij rekening houden met de lokale situatie. Dat is een belangrijke stap, die wellicht ook de gemeenten zal stimuleren om in dezelfde setting zelf ook in sterkere mate samen te werken. De Vlaamse Regering moet er ook voor zorgen dat de gebiedsafbakeningen waarbij zij gemeenten aanzet of verplicht tot onderlinge samenwerking ook passen binnen de aldus uitgewerkte regio-indeling."

Minister, de statutenwijziging bij TMVW/Farys heeft een enorme impact op de lokale besturen, niet het minst op de gemeentelijke financiën. Hoe beoordeelt u de kritiek van 65 aandeelhouders die, vanwege een strikte toepassing van de statuten, werden uitgesloten van het debat en de stemming over de complexe statutenwijziging van TMVW/Farys waar in het verleden diezelfde statuten minder strikt werden toegepast en een deelname aan het debat en de stemming wel verzekerd waren?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Nog niet zo lang geleden stelde de heer Segers een gelijkaardige vraag over VIVAQUA en intercommunales. Ik heb toen verwezen naar het samenwerkingsakkoord van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales. De leden moesten zich uiterlijk op 30 juni van dit jaar conformeren aan de regelgeving van het gewest waar ze onder vallen. Die uitleg heb ik toen heel uitgebreid gegeven.

Mijnheer Meremans, TMVW moest haar statuut aanpassen aan het Vlaams decreet op de intergemeentelijke samenwerking van 2001. Uiterlijk op 30 juni 2015 moest TMVW haar statuten gewijzigd hebben. Daartoe hebben ze een algemene vergadering bijeengeroepen op 29 juni. Ik heb tot op vandaag – en we hebben nog gecheckt voor we naar hier kwamen – geen enkele beslissing in dat verband ontvangen zodat ik me niet kan uitspreken over de vraag of de statuten in overeenstemming zijn met het decreet van 6 juli 2001 op de intergemeentelijke samenwerking zoals het samenwerkingsakkoord vereist.

Mijn eigen oordeel of mening doet er hier weinig toe. Ik kan het als minister niet maken om me persoonlijk uit te laten. Ik ben hier in functie. Ik ga mijn mening voor mezelf houden.

U vraagt naar mijn mening over het verloop van de algemene vergadering op 29 juni. Als toezichthoudend minister moet ik wel nagaan of een besluit al dan niet correct werd genomen met toepassing van het recht en enkel als dat niet het geval is, bestaat er een rechtsgrond voor mij tot een goedkeuring of vernietiging van de genomen beslissing.

U weet dat ik geen beslissing kan nemen op basis van mijn eigen visie. U weet dat wel en dat is ook niet de grond van uw vraag, mijnheer Meremans. We moeten dat doen op enige rechtsgrond, anders komen we in de problemen.

Ik heb dus geen enkele beslissing ontvangen, maar ook geen klacht; geen enkele officiële klacht over de gang van zaken van de algemene vergadering van 29 juni 2015. Voorafgaand aan een onderzoek te gronde, lijkt het mij geen goed idee om nu al conclusies te trekken; ik ga dat dan ook niet doen, ook niet inhoudelijk. Ik moet eerst een dossier of een klacht hebben, of allebei. Nu heb ik geen basis om iets te doen.

Mijnheer Meremans, als ik de statuten zal ontvangen zoals ze werden aangepast op 29 juni, zal ik natuurlijk heel correct laten nagaan of ze in overeenstemming zijn met het decreet van 6 juli 2001. Ik kan niet voortuitlopen op de zaken.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Ik dank u voor uw antwoord, minister.

Ik begrijp uw houding. U hebt nog niets ontvangen. Ik heb het nu wel aangehaald omdat het actueel is. Niettemin bereiken ons, mijzelf toch, heel wat signalen dat een aantal steden en gemeenten daar niet over te spreken zijn. Ik vermoed dat zij de nodige stappen zullen ondernemen, er was ongenoegen. We gaan alleszins een afspraak maken. Als u de statuten binnenkrijgt, zult u daar als toezichthoudende overheid de nodige aandacht aan schenken.

Ik zal wel mijn visie geven. Bij TMVW moet men een en ander nakijken. Ze moeten de steden en gemeenten daar volop bij betrekken. Het gaat wel degelijk over hen. Ze hebben zich over een aantal zaken kritisch geuit, ook in de pers. De top van TMVW moet daar rekening mee houden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.